

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond
kultuurikorralduse õppekava

Ade Piht

TAPA RONGIJAAMA ELLUÄRKAMINE

loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Piret Aus, MA

Kaitsmisele lubatud:

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2018

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ORGANISATSIiooni ANALÜÜS	5
1.2 Organisatsiooni struktuur.....	5
1.3 Organisatsiooni missioon, visioon ja eesmärgid.....	6
2. SÜNDMUSE „TAPA RONGIJAAMA ELLUÄRKAMINE” TUTVUSTUS	7
2.1 Sündmuse tutvustus	7
2.2 Sündmuse eesmärgid	9
2.3 Sündmuse huvi- ja sihtgrupid	10
2.4 Projekti sidusus Tapa valla arengukavaga	11
2.5 Riskianalüüs.....	11
3. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS	13
3.1 Korraldusprotsess ja meeskond	13
3.2 Turundustegevus	16
3.3 Eelarve ja selle täitmine	18
3.4 Sponsorlus ja koostööpartnerid.....	19
3.5 Hinnang toimunule	21
3.6 Sündmuse sotsiaalmajandusliku mõju analüüs.....	22
4. ENESEREFLEKSIOON	24
KOKKUVÕTE	26
KASUTATUD ALLIKAD	27
LISAD	29
Lisa 1 Sündmuse „Tapa rongijaama elluärkamise“ ajakava	29
Lisa 2 Riskianalüüs	30
Lisa 3 Üldine tegevuskava.....	32
Lisa 4 Meeskonnaliikmete ülesanded	34
Lisa 5 Planeeritud ja tegelik eelarve	36
SUMMARY	37

SISSEJUHATUS

Sel hetkel, kui ma alustasin enda haridusteed Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia kultuurikorralduse erialal, ei osanud ma uskuda, kui laialdane ja mitmekülgne see eriala olla võib. Õpitud nelja aasta jooksul olen saanud teadmisi, mida rakendada ürituse korraldamisel, projekti ja organisatsiooni juhtimisel.

Õpingute perioodil soovisin omandada lisaks teoreetilistele teadmiste ka võimalikult palju kogemusi ürituste korraldamises. Siiani on olnud huvitav jälgida erinevates projektides meeskonnatööd, olles ise sellest vaid osa. Loov-praktilise lõputöö teostamisel olin esmakordselt projektijuht. Olin ametis, mis nõudis meeskonna juhtimist ja mulle tuli kasuks eelnev kogemus.

Eriala lõputööna soovisin korraldada midagi, mis läheks mulle ja ka teistele korda, pakuks väljakutset ning mille teostuse üle saaksin uhke olla. Tagantjärele mõeldes oli üsna hulljulge võtta vastu risk olla projektijuht mahukal esmakordselt aset leidval sündmusel.

Minu loov-praktiliseks lõputööks oli nostalgiline ajarännak „Tapa rongijaama elluärkamine”, mis toimus Tapa rongijaamas 11. augustil 2017. Projekti idee sündis murest Tapa jaamahoone heakorra pärast. Sündmuse meeskonda kuulusid Tapalt pärit noored, kes on kodukohast ära läinud või omandavad hetkel Tapal gümnaasiumiharidust. Rongijaama projekti peamiseks eesmärgiks oli korraldada nostalgiline rännak, kus taastada lihtsate ja ajastutruude vahenditega üheks ööpäevaks Tapa Raudteejaam, nii nagu see oli 1980. aastatel.

Käesoleva töö eesmärgiks on anda ülevaade oma loov-praktilise lõputöö idee sünnist, planeerimisest ja toetamisest. Loov-praktiline lõputöö koosneb neljast peatükist. Esimeses peatükis annan ülevaate mittetulundusühingust Rabarebased, mis oli sündmuse juriidiline

korraldaja. Toon välja organisatsiooni missiooni, visiooni ja eesmärgid. Teises peatükis räägin sündmuse ideest, sihtgrupist, riskianalüüsist ja toon välja Tapa valla seotuse projektiga. Kolmandas peatükis annan ülevaate projekti korraldusprotsessist, meeskonnast, eelarvest, turundustegevustest, sponsorlusest ja koostööpartneritest, sotsiaalmajanduslikust analüüsist ja annan hinnangu toimunud üritusele. Neljandas peatükis analüüsin enda arengut korraldusperioodi jooksul. Kirjaliku töö lõpus on välja toodud sisu toetavad lisamaterjalid ja ingliskeelne kokkuvõte.

1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS

1.1 Organisatsiooni MTÜ Rabarebased kirjeldus

Projekti „Tapa rongijaama elluärkamine” (edaspidi rongijaama projekt) korraldab juriidiline organisatsioon oli MTÜ Rabarebased. 2014. aasta kevadel lõi neli Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia kultuurikorralduse üliõpilast MTÜ Rabarebased. Organisatsioon on loodud eesmärgiga korraldada ja edendada kultuuri korraldamist ning toetada sotsiaalset ettevõtlust. Ühingu peamiseks tegevusteks on festivalide, kontsertide ja teiste kultuurisündmuste korraldamine. (Mittetulundusühingu Rabarebased põhikiri, 2014)

Ühing loodi TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia loovettevõtja baaskursuse õppeaine raames, kus üliõpilased omandasid põhiteadmised ettevõtlusest ja said õpitud teadmisi praktiliselt rakendada. Kultuurikorralduse üliõpilaste soov oli korraldada dokumentaalfilmifestivali. Esimene festival Tõrva Dokfest toimus 2014. aastal Tõrva kinomajas Koit. Minu esmane kokkupuude MTÜ Rabarebased organisatsiooniga oli vabatahtlikuna sama aasta festivalil.

1.2 Organisatsiooni struktuur

MTÜ Rabarebased on mittetulundusühing ehk inimrühm, kellel on kindel strateegia, struktuur ja tehnoloogia ühise eesmärgi saavutamiseks (Alas, 2004 lk 7). MTÜ Rabarebased koosneb põhikirja alusel neljast juhatuse liikmest, kus kõigil on võrdne hääleõigus.

Teooriale tuginedes on MTÜ Rabarebased ülesandega tegelev organisatsioon. „Ülesandele keskendunud organisatsioon peab kõige hinnatavamaks mingi eesmärgi saavutamist.”

Ülesandele suunatus kohtab kõige sagedamini väikestes organisatsioonides, mille liikmed tegutsevad teatud ühise huvi või ülesande nimel (näiteks mitmesugused projektid). Ülesandeorganisatsioonid on üldiselt tõhusad, kuna nende tugevaim külg on kiire vastutoime väliskeskkonna muutustele. (Üksvärav, 2010 lk 31)

1.3 Organisatsiooni missioon, visioon ja eesmärgid

„Organisatsiooni missioon on õigustus organisatsiooni loomiseks ja on otseselt seotud selle organisatsiooni tuumikkompetentsi ning väärtustega” (Virovere, Alas & Liigand, 2014 lk 22). MTÜ Rabarebased missioon on kultuurihuvilistele ja sotsiaalse ettevõtlusega tegelevatele inimestele erinevate kultuurisündmuste ja koolituste korraldamine, kaasates koostööpartnereid erinevatest valdkondadest. Ühingu visioon on olla suunanäitaja ja arenev ühing, mis kaasab oma tegevusse erinevaid valdkondi. (MTÜ Rabarebased Arengukava..., 2015).

MTÜ Rabarebased peamiseks eesmärgiks on korraldada dokumentaalfilmifestivali Tõrva Dokfest, mis on siiani toimunud neljal korral Tõrva kinomajas Koit. Lisaks on korraldatud mitmeid kultuuriüritusi, näiteks 13. Tudengite Teatripäevad, tantsulavastus „Suitsune trans tinapaberis” ja produtseeritud 2016. aasta Mulgi Peo reklaamklipp. Oma projekti korraldades vajasin juriidilist organisatsiooni ja arutasin seda MTÜ juhatuse liikme Liisa Nurmelaga. Seoses üritusega „Tapa rongijaama elluärkamine” sõlmisime koostöölepingu, kuhu panime kirja osapoolte õigused ja kohustused.

2. SÜNDMUSE „TAPA RONGIJAAMA ELLUÄRKAMINE” TUTVUSTUS

2.1 Sündmuse tutvustus

Nostalgiline sündmus „Tapa rongijaama elluärkamine” toimus 11. augustil 2017. aastal Tapa rongijaamas. Selle eesmärk oli taaselustada lihtsate vahendite abil Tapa raudteejaama olemus üheks päevaks nii, nagu see oli 1980. aastatel.

Tapa raudteejaama hoone seisab alates 2004. aastast tühjana ja sellele ei ole leitud rakendust. Suviti on seal korraldatud kontserte ja projektiteatri R.A.A.A.M lavastusi. Olles Tapa rongijaamas lavastuse „Aleksi Karenin” etendusjuht, tekkis mõte korraldada ise midagi kodukohas, rikastades õpitud teadmiste ja konkreetse sündmusega kodukandi kultuurielu.

Ürituse läbiviimise ideele andis tõuke järgnev Harri Allandi raamatu „140 aastat Tapa Raudteejaama sõnas kui pildis” katkend. „Aasta 2002. Varsti pole siin enam kedagi ega midagi tappa! Kaader on koondatud ja hoone laguneb igast kandist ning väljapääsu ei näe keegi pakkuvat. Ajalugu käsitleb kui Tapa sümbolit. Siit järeldus – kas tõesti tuleb sümbol tappa? Kuidas on aga mõnede ametlike sõnul võimalik lammutada seda, millega Tapa linna oma pikaajalise eksistentsi jooksul on kindlalt kokku kasvanud? Läbivad rongid on Tallinna, Narva kui Tartu suunast Tapale toonud ja siit viinud nii inimesi kui kaupu, nii vaenlasi kui sõpru. Nende hulgas vedanud kuulsusi ja lihtsaid töönimesi, raskeid sõjamasinaid ja sadu tuhandeid tsisterne kütusega. Ärgem tapkem linna ajalugu, vaid talletagem seda nii sõnades kui tegudes!” (Allandi, 2010 lk 141)

Ühepäevasel nostalgilisel üritusel oli programm jagatud kaheks: 1) päevane programm ja rongijaama külastamine, mis oli kõigile tasuta; 2) õhtune kontsertide programm, kuhu oli tasuline sissepääs. (vt *Lisa 1*)

Päevaste tegevuste hulka kuulus hommikukohv vallavanemaga, ekskursioonid viimase jaamaülemaga, kodukohvik Auruvedur ning rongijaama ruumide külastamine, nende hulgas sisustatud ruumid (näitus, punatuba, jaamakorraldaja ruum ja mälestuste väljapanek).

Tapa rongijaama elluärkamine algas koos vallavanemaga hommikukohvi joomisega, kus arutati vabas vormis Tapa linna olulisi teemasid ning vesteldi rongijaama saatusel ja hoone edasistest plaanidest. Külastajad jagasid oma algatusel vaba mikrofoni formaadis üksteistele mälestusi ja põnevaid seiklusi rongijaamas toimunud. Külastajate jaoks olid avatud kõik rongijaama ruumid. Üle kogu jaamahoone oli iga ruumi sissepääsu juures silt, mis andis teada, mis ruum see 1980ndatel oli. Hoone ooteruumidesse paigutati piltide ja faktidega rongijaama ajalugu kajastavad teadetetahvlid, kust võis leida ka ajastule omaseid sõiduplaane ja infokirju. Jaamahoone teisele korrusele kujundati koostöös Tapa Muuseumiga punatuba ja jaamakorraldaja ruum, et saada ettekujutus, kuidas need ruumid võisid kunagi rongijaamas välja näha. Külastajate jaoks olid üles pandud inimeste mälestused ja meenutused, mida koguti varasemalt Tapa Linnaraamatukogus ja e-maili teel. Samuti oli võimalik külastajatel oma mõtteid ja mälestusi kohapeal mälestusteraamatusse talletada. Jaamahoonesse loodi ka Tapa rongijaamaga seotud piltidest koosnev eksklusiivne näitus, kus ühel pildil oli kokku sulatatud 80ndatel tehtud foto ja samas kohas tehtud pilt praegu. Vanemate piltide jagamisõigus saadi Tapa Muuseumilt. Uuemate piltide autor oli näituse autor Nele Inglise. Päevasel ajal toimusid viimase jaamaülema Nikolai Alberti juhtimisel ekskursioonid. Kaks ekskursiooni viidi läbi eesti keeles ja üks vene keeles. Jaamaülem tutvustas ringkäigu jooksul erinevaid ruume ja rääkis huvitavaid lugusid seal kunagi toimunud sündmustest ja töötanud inimestest.

Ühepäevase sündmuse raames avati jaamahoones kodukohvik Auruvedur, kus pakuti sarnast kostituskogemust, nagu oli võimalik saada Tapa raudteejaama sööklas 1980ndatel. Kodukohviku muutis eriliseks seal ilutsev ajastutruu kassa ja nostalgilisest menüüst võis leida mahlajooke, mida sai osta kodukohvikus asuvast koonusekujulisest mahlamahutist. Samuti oli võimalik alumiiniumpokaalidest maiustada riivitud šokolaadiga plombiiri.

Õhtu eel toimus Tapa linnas rongijaama ümbruses ööoriendamine, kus orienteeruti mobiiltelefoni rakenduse abil, kuhu oli loodud vastav kaart sihtpunktide ja rongijaama puudutavate küsimustega. Kokku osales orienteerumisel 18 kolmeliikmelist meeskonda. Auhinnalisi kohti sel õhtul orienteerumise eest ei jagatud, kuid kõik said osalemise eest kingituseks maiustuse.

Õhtuses programmis esines rongijaamas Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli üliõpilaste ansambel Kummardus Georg Otsale, kus kõlas jazzmuusikat ja Georg Otsa loomingut. Vene romansse esitas Eduard Toman, kes tõi rongijaama kuulama rohkelt nii vene kui ka eesti keelt kõnelevat publikut. Õhtu lõpetas Tapalt pärit Toomas Kralli bänd In Mood ja DJ Riho Luhteri lintmaki disko. Õhtune programm oli tasuline, kus sooduspilet (õpilane, üliõpilane, pensionär) maksis 5€ ja täispilet 7€.

2.2 Sündmuse eesmärgid

Rongijaama projekti korraldama asudes tuli kõigepealt püstitada eesmärgid. „Projekti eesmärk on kirjeldus mõõdetavast tulemusest, mis tuleb saavutada ettenähtud aja piires” (Perens, 2001 lk 74).

„Üldeesmärk on pikem siht, mida projekt toetab, kuid mille saavutamiseks peab olema 3-4 otsest eesmärki” (Salla, 2007 lk 21). Rongijaama projekti üldiseks eesmärgiks oli korraldada nostalgiline rännak, kus taastati lihtsate ja ajastutruude vahenditega üheks ööpäevaks Tapa Raudteejaam, nii nagu see oli 1980ndatel.

Sündmuse alaeesmärkideks oli:

1. Tapa rongijaama hoone märkamise, väärtustamise ja ruumide kasutuselevõtt uute korraldajate ning ürituste näitel;
2. Sündmuse külastatavus on vähemalt 350 inimest;
3. Noorte, kes on kodukandist edasi suurematesse linnadesse õppima või tööle läinud, kaasamine korraldusse;
4. Kohalikele noortele ühistegemise ja korraldamiskogemuse pakkumine; koostöö arendamine ettevõtete ja erinevate aktiivsete noorteorganisatsioonide vahel (näiteks Tapa

valla Noortekogu, Tapa Gümnaasiumi õpilasesindus, kooliraadio ja koolitelevisioon, Tapa Õpilasmalev).

Sündmuse mõõdetavad tulemused on:

1. Tapa rongijaamas lavastati 2017. aastal EV100 koostööprojektina „BB ilmub öösel”. Samuti on üles näidatud huvi kasutada rongijaama ruume mitmete eraürituste ja kontsertide korraldamiseks;
2. Sündmust külastas päeva jooksul umbes 1400 inimest ehk 4 korda rohkem planeeritust;
3. Korraldusmeeskond koosnes ainult Tapalt pärit noortest, kes on siit suurematesse linnadesse ära läinud või omandavad hetkel Tapal gümnaasiumiharidust;
4. Ürituse korraldamiseks olid kaasatud kõik noortega seotud organisatsioonid. Koostöös meediapartneri Virumaa Teatajaga ilmusid ajalehe veebilehel noorte tehtud neli videointervjuud; Tapa Gümnaasiumi kooliraadio noormehed olid abiks heli- ja valgustehnikul tehnika ülespanemisel ja mahavõtmisel; Tapa valla aktiivsed noored tegid uurimistöo raames dokumentaalfilmi Tapa rongijaamast ja selle hoonega seotud inimestest. Rongijaama projekti jaoks püstitatud kuus alaeasmärki täideti.

2.3 Sündmuse huvi- ja sihtgrupid

„Projekti sihtgrupp on inimrühm kellele on projekti tulemus suunatud ning kes hakkab seda kasutama” (Salla, 2007 lk 28). Rongijaama projekti peamiseks sihtgrupiks oli Tapa valla vanema põlvkonna elanikud, kellel oli mälestusi või seoseid Tapa rongijaamaga. Teiseks suuremaks sihtgrupiks olid Tapa valla lapsed ja noored, kel polnud varasemalt rongijaamas ringi liikumiseks ja jaamahoone ruumide uudistamiseks võimalust olnud. Ürituse sihtgruppe tuli määratleda, et teada, kellele ürituse reklaami ja informatsiooni suunata. Sihtgruppidele suunatud ürituse turundusest on pikemalt juttu peatükis 3.2. Korraldajana oli suureks üllatuseks Tapa rongijaamas kunagi ja praegu töötavate inimeste huvi. Sihtgruppe määrates oli aimatav raudteega seotud töökohal töötanud ja töötavate inimeste huvi, kuid ei uskunud, et see on nii suur.

„Projekti sidusrühmad on need isikud, organisatsioonid ja üksused, keda projekt mõjutab või kes mõjutavad projekti” (Salla, 2007 lk 18). Sidusrühma võib otseselt või kaudselt mõjutada projekti protsess või lõpptulemus (Perens, 2001 lk 175). Teooriale tuginedes

arvan, et suurimas sidusgrupiks rongijaama projekti puhul oli Tapa vald ja Eesti Raudtee AS. Eesti Raudtee mõjutas projekti otseselt, kuna üritus toimus ettevõttele kuuluvas jaamahoones. Ürituse toimumine oli positiivne, kuna jaamahoone leidis endale ühe projekti näol kasutust. Projekti mõju oli positiivne ka Tapa vallale, kuna üritus rikastas linnapäevade programmi. Samuti juhtis projekt valla tähelepanu jaamahoonele, leidmaks koostöös Eesti Raudteega sellele rakendust.

2.4 Projekti sidusus Tapa valla arengukavaga

Üritust korraldama asudes tutvusin kõigepealt Tapa valla arengukavaga. Rongijaama projekti korraldamist toetavad Tapa valla kinnitatud arengukava 2015-2025 järgmised punktid: erainitsiatiivi ära kasutamine/kaasamine valla kultuuri edendamiseks, vaba aja veetmise võimaluste mitmekesistamine, kogukondlike tegevuste ärgitamine ja aktiivsuse tõstmine ja noorte initsiatiivi väärtustamine ja toetamine. Vaksalihoone kasutus on välja toodud Tapa valla arengukava kultuuri, spordi, vaba aja ja noorsootöö valdkonna eesmärkide ja tegevuste seas. Püstitatud on eesmärk leida vaksalihoonele võimalikult suur kasutus teatri- ja kontserdipaigana. Tapa valla arengukava põhjal toetab vald erainitsiatiivil toimuvaid kontserte, teatrietendusi ning muid vaba aja sündmusi, eakohaseid üritusi ja tegevusi noortele. (Tapa valla arengukava..., 2015) Korraldajana pean oluliseks, et vald toetab sealsete noorte initsiatiivi ja ürituste korraldamist. Samuti on meeldiv näha, et vallal on huvi leida vaksalihoonesse vähemalt üritustepõhiseid väljundeid.

Tuginedes enda projektijuhi kogemustele, võin kinnitada, et tänu koostööle Tapa Vallavalitsuse ja Tapa teiste asutustega sai üritus nii suurelt ja edukalt korraldatud. Tapa Vallavalitsus tegi peale ürituse toimumist sooviavalduse, et rongijaama projekti meeskond võiks ka 2018. aastal vaksalihoones nostalgilist üritust korraldada.

2.5 Riskianalüüs

Sündmuse ohutuse õppeaines tuli koostada ürituse kohta riskianalüüs (vt Lisa 2), kus tuli mõtestada läbi kõik üritust puudutavad riskid. Koostanud riskianalüüsi, oskasin ennetada

tekkivaid ohte ja pöörata rohkem tähelepanu nende ärahoidmisele. Ürituse eel pidasin suurimaks riskiks alkoholi tarvitanud inimeste või erinevate noorterühmade segamist sündmusel. Kuna Tapa rongijaam asub kahe raudteeliini vahel, pöörasin küllastajate turvalisusele suuremat tähelepanu. Riski ennetamiseks valvas neli turvameest ürituse toimumist rongijaama sees ja ümbruses. Teiseks suurimaks riskiks pidasin tormi, mille ennetamiseks konsulteerisin Eesti Raudteega, kellega näiteks elektrikatkestuse korral ühendust võtta. Projekti korraldades tekkis hoopis oht, mida ei osanud ette näha: MTÜ Rabarebased Facebooki kontole murti sisse ja telliti läbi ühingu pangakonto tasulist reklaami. Sellest täpsemalt peatükis 3.5. Tänu sellele õppeainele mõistsin, kui oluline on läbi mõelda kõik sündmust puudutavad ohutegurid, mis võivad olla tingitud nii ilmast kui ka inimtegevusest.

3. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS

3.1 Korraldusprotsess ja meeskond

Projekti edenemise tagamine on projekti käigus projektijuhi kõige olulisem ülesanne (Perens, 2001, 131). Selleks, et kõigi valdkondade ülesanded tehtud saaks, koostas tegevuskava, mille abil oli hea projekti korraldusel silma peal hoida. Korraldustöös oli projektijuhina minu peamiseks töövahendiks tegevuskava (vt *Lisa 3*), kus tegevused olid jaotatud aasta lõikes kuude kaupa. Korraldustöö käigus jagunesid ülesannete valdkonnad omakorda detailselt nädalate ja päevade lõikes. Tegevuskava abil oli hea järge pidada ja jälgida nii enda kui ka meeskonnaliikmete tööd ning hoida meeles olulisi ülesandeid.

Korraldusprotsessis olid keerulisemad situatsioonid seotud rongijaama hoonega. Tapa rongijaam kuulub Eesti Raudteele, kuid ruumide haldamist ürituste raames korraldab rendilepingu alusel Tapa Vallavalitsus. Ürituse korraldamiseks kolmepoolse kirjaliku loa saamine võttis aega peaaegu kolm kuud. Sellele lisaks tunnistati 2017. aasta juunis Tapa raudteejaama peahoone kultuuriministri käskkirjaga ehitismälestiseks (Jänes, 2017). Kuna ma ei teadnud, mida ehitismälestiseks tunnistamine endaga kaasa tuua võib, korraldasin kolmepoolse kohtumise Eesti Raudtee esindaja ja muinsuskaitseõuniku vahel. Toimunud kohtumise kokkuvõtteks kinnitati mulle kirjalikult, et infotahvlite, plakatite ja piltide riputamine Tapa jaamahoone seintele on Muinsuskaitseameti poolt lubatud. Sealjuures tuli kasutada võimalikult suures ulatuses juba olemasolevaid kinnitusvahendeid ja seintes olevaid auke, et ajaloolisi varjatud viimistluskihte võimalikult vähe rikkuda. Antud kohtumine kinnitas teadmist, et probleeme tekitavate olukordade ennetamiseks tuleks alati oma tegevusest koostööpartnereid teavitada ja võimalusel seotud osapooltega kohtuda.

Rongijaama projekti korraldas selle jaoks loodud meeskond. „Meeskond on väikesearvuline inimkooslus, kelle üksteist täiendavad oskused on rakendatud ühise eesmärgi ja tegevussihtide saavutamiseks, kusjuures kõik liikmed peavad end nende saavutamisel ühtemoodi vastutavaks” (Brooks, 2006 lk 101). Meeskonda luues kaasasin

korraldusprotsessi Tapa linnas elavaid või sealt edasi õppima või tööle läinud noori. Meeskonda valides oli kohustus tugineda töötajate valikul andele, mitte ainult kogemusele, intelligentsile ja sihikindlusele (Virovere, Alas & Liigand, 2005 lk 71). Samuti tuginesin osade meeskonnaliikmete valimisel nende omandamisel või omandatud erialasele haridusele või initsiatiivile. Oli tähtis, et meeskonda kuuluksid vaid kohalikud inimesed, kuna soovisin, et kõigil meeskonnaliikmetel oleks varasemalt juba väiksem või suurem seos rongijaamaga. Korraldades üritust suletud ja lagunevas jaamahoones, oli kõigi meeskonnaliikmete ühine soov jaamahoone taas ellu äratada ja seal midagi korraldada.

Rongijaama projekti korraldusse kuulus kokku 11 inimest. Projektiliikmete tööd jagati töövaldkondade vahel, kus igas valdkonnas oli kogemustega isik. Meeskonnad jagunesid kümneks erinevaks valdkonnaks, mis sõltus ürituse peatsest tähtjast ja töömäärast (Salla, 2007 lk 34). Projekti korralduslik töö oli üsna mahukas, kuna see toimus esimest korda ning vastavalt ürituse kontseptsioonile oli rongijaamas mitmeid erinevaid alasid ja tegevusi, mille eest vastutada. Igal meeskonnaliikmel olid kindlad ülesanded ja vastutusvaldkonnad, millega pidi korraldusperioodi jooksul tegelema. (*Lisa 4*)

Meeskonnaga suhtlemisel tuli kokku leppida kasutatavad suhtlusvormid ja suhtluskanalid ning nende valikukriteeriumid (Salla, 2007 lk 40). Olulise info edastamisel kasutati isiklikke meiliaadresse või suheldi telefoni teel. Kiirema info edastamiseks kirjutati ka Facebooki loodud privaatsesse gruppi. Tuginedes teooriale, arvan, et meeskonnavahelise korraldusliku info suhtlustrüki oli detsentraliseeritud võrk, kus juht kogub, koondab ja vahendab, kuid kõik infokanalid on avatud, info ei liigu ainult läbi juhi, vaid ka teisi kanaleid pidi (Karilaid, 2018).

Kuna meeskonda kuuluksid väga aktiivsed inimesed, oli raske leida ühist aega koosolekute pidamiseks. Samuti oli tööülesannete valdkondi, mille organiseerimine algas teistest hiljem. Kohtumisi korraldasime valdkonnapõhiselt või konkreetse ülesande planeerimiseks. Hiljem analüüsisid olen mõelnud, et oleksin pidanud korraldama rohkem ühiseid koosolekuid, et jagada korraldamisel tekkinud mõtteid, erinevaid emotsioone ja motiveerida üksteist. Samuti oleks olnud see parem võimalus teistele meeskonnaliikmetele ülesandeid delegeerida ja üksteise töökoormust vähendada. Delegeerimise all mõistetakse tööülesannete ja vastutuse üleandmist alluvatele osakondadele ja töökohtadele (Perens, 2001, lk 52). Projektijuhina ülesandeid delegeerides tegin tagantjärele mõeldes vea, kuna

osade tööülesannete üleandmisel jätsin otsustusõiguse endale või omasin ainsana detailset informatsiooni. Seetõttu kuhjus osa erinevate valdkondade ülesandeid mulle. Hiljem analüüsid võib arvata, et põhjus, miks osasid ülesandeid teistele ei delegeerinud, võis tuleneda julguse puudumisest ja kindlusest, et ise tehes saab ülesanne kindlasti õigesti tehtud.

Meeskonnatöö efektiivsus tugines suuresti motivatsioonile ja noorte enda tahtmisele rongijaamas midagi korraldada. Pika korraldusperioodi tõttu oli vahepeal tunda meeskonnaliikmete väsimust. Kõik meeskonnaliikmed käisid koolis või põhikohaga tööl ja seetõttu oli kohati raske neid muude kohustuste kõrvalt motiveerida projektiga tegelema. Korraldusliku veana kuulusid sponsorlustiimi ainult gümnaasiumiõpilased, mistõttu ei saanud nad sponsoritele päevasel ajal helistada.

Lisaks meeskonnaliikmetele kaasasin korraldusse Tapa vallas tegutsevaid noorteorganisatsioone. Igast organisatsioonist noortele leidsin võimalusi, kuidas sündmuse korraldusprotsessis aidata ja uusi kogemusi saada. Näiteks Tapa valla Noortekogu noored abistasid „Teeme ära 2017” talgutel jaamahoone koristamisel ja kogusid inimeste mälestusi jaamahoonest. Enne üritust aitasid Tapa Õpilasmaleva noored rongijaama ruume koristada ja hoone ümbrust rohida. Tapa Gümnaasiumi kooliraadio noormehed olid tehnilise poole peal abiks tehnika ülespanemisel ja mahavõtmisel. Tapa Gümnaasiumi televisiooni noored tegid videointervjuusid, mis leidsid kajastust Virumaa Teatajas. Gümnaasiumi noorte initsiatiivil moodustati dokumentaalfilmi meeskond, mis tegi Tapa rongijaamaga seotud hetkedest, inimestest ja mälestustest uurimistöö raames dokumentaalfilmi. Sündmuse päeval kaasasin appi vabatahtlikke, kelle peamised ülesanded olid näituseruumide valvamine, ruumide korrashoiu jälgimine ja vajadusel koristamine, kohviku nõude pesema viimine ning õhtusel peol piletite müümine.

Vabatahtlike kaasamine tõi korraldusprotsessi värskust ja sujuvust. Noortel oli palju jõudu ja tahtmist korraldada. Vabatahtlikega töö jaotamine ja ülesannete jagamine oli lihtne, kuna nad soovisid ise võimalikult palju aidata.

Korralduslikust seisukohast sain mitmeid õppetunde, sealjuures ebaseeldivaid kogemusi suhtlemisel. Projektijuhina kirjutasin tööpakkumise ühele helitehnikule ning lisasin juurde projekti tutvustuse, tehnika rendile ja helitehniku töötasule planeeritud summa ja esinejate

tehniliste vajaduste nimekirja. Paar päeva hiljem võttis minuga ühendust hoopis üks teine helitehnik, kellele oli kiri minu teadmata edasi suunatud. Telefonivestlus tundmatu helitehnikuga oli ebameeldiv, kuna ma alavääristasin tema hinnangul helitehnikale planeeritud summaga helitehnikute tööd. Täpsustasin projektipõhise ürituse tagamaid ja vabatahtlikult tegutseva meeskonna suurt tööd, kuid ei suutnud helitehnikut selle projekti erilises veenda. Tema jäi kindlaks, et pakutav summa peaks olema kolmekordne. Hiljem sain e-maili teel temapoolse hinnapakumise, mis oli vaid 100€ kallim minu esialgselt pakutud summast. Ebameeldiva suhtluse tõttu, loobusin sellest pakkumisest. Paar päeva hiljem leidsin meeskonda suurepärase helitehniku. Sellest olukorrast õppisin, et peamised ürituse korraldust puudutavad valdkonnad tuleb varasemalt kokku leppida.

3.2 Turundustegevus

Ürituse korraldamisel oli oluline info laialdane levik ja kättesaadavus, mille rakendamiseks kasutati erinevaid turundustegevusi. Turundus on ideede, toodete ja teenuste kontseptsiooni, hinnakujunduse, promotsiooni (sh reklaami) ja jaotuse planeerimise ning elluviimise protsess (Kuhlberg, 2018). Esmakordse sündmusena oli vaja välja töötada erinevate sihtrühmadeni jõudmiseks tugev turundusplaan. Rongijaama projekti turundusjuht koostas tegevuste planeerimiseks turundusplaani, mis koosnes omakorda sotsiaalmeedia-, reklaami- ja meediaplaanist. Turundusplaan peab andma selge ülevaate ürituse turunduse eesmärkidest – mida üldse soovitakse saavutada ja mille poole püüeldakse. (Kuhlberg, 2018) Projekti eesmärke püstitades tuginesin S.M.A.R.T meetodile.

Projekti turundustegevused toetasid ürituse jaoks püstitatud eesmärke, mis olid:

- Hooandja projekti levik ja püstitatud toetuse kokku saamine;
- Facebooki keskkonnas kogub lehekülge Nostalgijaam 450 jälgimist;
- Rongijaama projekti kohta ilmub 50 erinevat meediakajastust, mille hulgas kaks teleuudist, kaks raadiointervjuud ning 46 trükimeedia või veebiväljaande uudist;
- Ürituse külastatavus on vähemalt 650 inimest;
- Tapa rongijaama hoone märkamine ning hilisema kasutamise leidmine uute projektide jaoks.

Rongijaama projekti turundustegevused võib jaotada neljaks: trükised (plakatid, kavad), meedia (tele, raadio, trükimeedia), sotsiaalmeedia (Facebook, koduleht, ürituste portaalid) ja otseturundus.

Turundustegevuste eesmärkide saavutamiseks alustati projekti kohta käiva info levitamist viis kuud enne ürituse algust. Esmalt ilmus yu.ee portaalis artikkel, mida jagati Facebookis 67 korda. Sellele artiklile järgnes suur huvi nii Tapa valla elanike kui ka kaugemalt pärit inimeste seas. Sooviti pakkuda abi, jagati enda mälestusi ja tehti ka annetusi.

Facebooki loodi ürituse jaoks oma lehekülg Nostalgijaam. Aastaga on see leht kogunud 679 meeldimist. Läbi Facebooki keskkonna esitati infot sündmuse kohta, postitati nostalgilisi pilte, jagati ürituse kohta ilmunud artikleid ja videointervjuusid, tutvustati meeskonda ning vajaduse korral said inimesed läbi Nostalgijaama Facebooki lehe korraldajatega ühendust võtta. Samuti tänati ja toodi välja kõik rongijaama projekti toetajad ja sponsorid. Veebikeskkonda Facebook loodi üritus „Tapa rongijaama elluärkamine”, kust võis leida ürituse kohta täpse info ja ajakava nii eesti kui ka vene keeles. Võimalikult laia infoleviku saavutamiseks loodi üritusele oma koduleht www.nostalgijaam.ee (nüüd maha võetud), kust võis leida jaamahoone ajaloo kohta infot, meeskonnaliikmete tutvustused ja ürituse täpse ajakava. Infot ürituse kohta oli leitav ka sündmusportaalidest kuhuminna.ee, kultuurikava.ee ja kultuur.info.

Ürituse toimumise kohta jagati infot peamiselt plakatite abil. Kolm kuud enne ürituse algust pandi Tapa valla piires teadetetahvlitele üles eesti- ja venekeelsed programmiplakatid. Tänu erinevatele koostööpartneritele võis plakateid näha ka mitmete ettevõtete, kaupluste ja valla asutuste seintel. Vene keelt kõnelevate elanike jaoks oli väga oluline info kättesaadavus nende suhtluskeeles. Kuu aega enne üritust avalikustati sündmuse täpne ajakava, mis pandi samuti plakatina üles erinevatele teadetetahvlitele. Ajanappuse tõttu jäi venekeelne ajakavaplakat kahjuks tegemata. Trükitud kujul võis ürituse päeval võtta rongijaamas asuvast vanast piletimüügipunktist Nostalgijaama kleepse ja ajakavaga voldiku, mis oli koostatud vanasse piletiraamatusse.

Sündmuse ametlikuks meediapartneriks oli Virumaa Teataja, kus ilmusid koostööna sündmuse pressiteated, koolinoorte dokumentaalfilmi videointervjuud, sündmuse päeval mitmeid artikleid ja galeriid ning järelkajastus. Üritus leidis kajastust nii paberväljaannetes kui ka veebis, nende seas Eesti Päevalehes, Eesti Ekspressis, Õhtulehes ja Tapa valla

ajalehes Sõnumed ning venekeelses versioonis Tapaskie Vesti. Kokkuvõttes oli üritusel 61 meediakajastust, mille hulgas üks teleuudis ja üks raadiointervjuu. Raadioreklaami oli võimalik kuulda Raadio 2-s, Vikerraadios ja Elmaris ning videoreklaami ETVs ja ETV 2s. Rongijaama koristamiseks korraldati rongijaamas „Teeme ära 2017” talgud. Talgud oli otseturundus, millest võttis osa 30 talgulist, kes koristasid ära rongijaama kõik ruumid, tassisid kokku katkised aknaklaasid ja muu ruumidest leitava rämps. Rongijaama talgutel osalenute nimed pandi üles tänuavaldusega Nostalgiajaama Facebooki lehele ja ürituse päeval sealsele infotahvlile. Otseturundusena koguti linnaelanikelt meenutusi ja mälestusi Tapa rongijaamast. Neid koguti Tapa linna raamatukogus paberkanjal ning mälestusi oli võimalik saata ka e-maili teel. Mälestuste kogumine oli otseturundus just vanemale põlvkonnale ning võimalus jagada enda lugusid ja meenutusi seoses Tapa rongijaamaga.

Rongijaama projekti jaoks püstitatud turundustegevusi toetavatest viiest eesmärgist saavutati neli täielikult. Kokkuvõtvalt oli Hooandja projekti levik Facebooki keskkonnas hea, sest videot jagati 63 korda ja postitust vaatas 14 629 inimest. Facebooki lehekülge Nostalgiajaam on kogunud 01.05.2018 seisuga 690 jälgimist. Kokku ilmus projektil 61 erinevat meediakajastust. Ürituse külastatavus oli ligikaudu 1400 inimest ja peale rongijaama projekti on mitmed teised korraldajad soovinud kasutada Tapa rongijaama ruume. Püstitamata eesmärkidest jäi meediakajastuste osas saavutamata kaks teleuudist ja kaks raadiouudist, millest teostati üks teleuudis ja üks raadiointervjuu.

3.3 Eelarve ja selle täitmine

Eelarve on projekti eesmärgi saavutamiseks vajalike kulutuste kalkulatsioon eri kululiikide ja ülesannete lõikes (Perens, 2001 lk 171). Olles projektijuht rongijaama projektis, oli minu ülesandeks planeeritava eelarve koostamine ja vastava rahastuse leidmine. „Eelarve on projektijuhile projekti käigu kontrolli instrument ning tegevusplaani muudatuste korral finantstagajärgede hindamise põhi” (Salla, 2007, 38). Planeeritud eelarve koostamine tundus alguses keeruline. Varasemate üksikute ürituste puhul on kasutatud Tapa rongijaamas ainult ühte jaamahoone ruumi, mistõttu ei olnud eelarve planeerimisel millelegi tugineda.

Enne rongijaama projekti planeeritava eelarve koostamist tegin endale põhjalikult selgeks hinnad erinevates kululiikides, et koostada selle põhjal realistlik eelarve. Kuna ürituse kontseptsioon hõlmas tervet maja, oli rongijaama planeeritav eelarve 9 737.00€. (vt lisa 5) „Projektid on tänu nende ainukordusele ja uudsusele seotud tavapärasest suuremate riskidega. Suurimad riskid on seotud planeeritud tulemuse õigeaegse saavutamise eraldatud rahaliste ressursside piires.“ (Salla, 2007, lk 6) Suurest eelarvest lähtuvalt ja projekti ainukordusele ja uudsusele rõhudes hakati otsima erinevaid koostöövõimalusi nii Tapa valla kui ka üle Eesti asuvate ettevõtetega. Rongijaama projekti korraldades hämmastas mind kõige rohkem inimeste ja ettevõtete vastutulek. Planeeritavas eelarves oli mitmeid kulusid, mida ma ei lootnud tasuta saada. Tänu koostööle saadi tegelikus eelarves dekoratsiooni, näituse loomise ja trükiste kulud tasuta. Rongijaama projekti tegelik maksumus oli kokku 8 722.22€, mis erinevalt planeeritavast eelarvest sisaldas ka osade meeskonnaliikmete töötasusid. (vt Lisa 5)

Suurim projekti tulu saadi läbi Hooandja. „Hooandja on ühisrahastusplatvorm, kus loomingulised ideed saavad toetust koguda” (Hooandja, 2018). Hooandja keskkonnas küsiti rongijaama projektile toetust 1250€, kuid lõpuks koguti kokku 2240€. Läbi Hooandja keskkonna toetas projekti ka Nordea. Rongijaama projektile kirjutasin kokku 11 rahastustaotlust, millest kuuel korral saadi toetust. Suurim rahastus tuli Noorte Osaluse Fondist. (vt Lisa 5)

Esmakordselt toimuvat rongijaama projekti oli rahastustaotlustes üsna keeruline rahastajatele ja toetajatele tutvustada. Oli olukordi, kus arvati, et soovin hakata Tapa rongijaama restaureerima. Seetõttu proovisin võimalusel tutvustada ürituse ideed telefonitsi, et vältida teksti valesti mõistmist.

3.4 Sponsorlus ja koostööpartnerid

Kuna rongijaama projekti planeeritavast eelarvest oli tulusid puudu, tuli leida puudu olev tulu rahaliste toetajate abiga. Projekti õnnestumise seisukohalt on oluline, et planeeritud tulemus ning projektile eraldatud aja- ja raharessursid oleksid tasakaalus (Salla, 2007, lk 6).

Sponsorlust otsides tuginesin sponsorluse ja *fundraisingu* aines õpitule, suheldes esmalt ettevõtetega, kellega olin varasemalt kokku puutunud ning koostööd teinud. Sponsorlus on äriistel kaalutlustel sõlmitud koostöölepe (kultuuri)organisatsiooni ja ettevõtte vahel. (Aus, 2018)

Sponsorite otsimine oli jagatud meeskonnaliikme vahel: üks tegeles rahaliste sponsorite ning teine toodete ja esemaliste sponsorite leidmisega. Olin ka ise kursis ettevõtetega suhtlemise kulgemisega ja vajadusel võtsin täpsemate koostöötingimuste kokkuleppimiseks suhtlemise üle. Sündmuse lähenedes suunasin sponsorlustiimile appi projektijuhi abi, kuna tema abi projektitaotluste kirjutamisel ja üle vaatamisel polnud tol hetkel enam vaja. Neli inimest suhtlesid kokku ligikaudu 140 ettevõttega. Rongijaama projekti toetas kokku 45 ettevõtet ja eraisikut. Põhjuseid, miks ettevõtetel ei olnud võimalik toetada, oli erinevaid. Peamisteks põhjusteks oli ettevõtte majanduslik seis, abivajajate rohkus või see, et käesoleva aasta sponsorluskokkulepped olid juba sõlmitud. (Aus, 2018)

Suhtlus ettevõtetega oli positiivne ja tutvustades projekti üksikasju, jagasid mitmed enda mälestusi Tapa rongijaamaga või kiitsid ürituse ideed ning otsust see just jaamahoones korraldada. Rahalise toetajana panid ürituse toimumisele õla alla AS Silberauto ja OÜ Light24. Ürituse toimumist toetasid rahaliselt ka mitmed eraisikud.

Meeskonna toitlustuse osas sponsoreerisid projekti AS Balti Veski, AS Eesti Pagar, AS BalSnack International Holding, OÜ Kadarbiku Köögivil, Tapa Pitsakohvik ja AS Tapa Vesi. Kuna rongijaama ruumide kujundus oli nostalgilise atmosfääri loomise osa, tuli leida jaamahoonesse sobivaid nostalgilisi esemed ja mööblit. Esemaliste toetajate hulgas oli Valga linn, kes laenas sündmuse tarbeks Valga rongijaama pinke, ning Nelijärve Puhkekeskus, kes lubas kohvikus kasutada nende vanaaegseid nõusid. Jäneda Puit OÜ ehitas rongijaama ooteruumidesse teadetetahvliid. Rongijaama sisustuse ja dekoratsioonide jaoks laenati asju ka vanavara ladudest.

Tänu Tapa Muuseumile dekoreeriti ajastule omaste esemetega jaamahoone kasutatud ruumid ning loodi muuseumi eksponaatidega ettekujutus kunagisest punatoast ja jaamakorraldaja kabinetist. Koostööpartnerite hulka kuulusid veel mitmed Tapa valla ettevõtted ja asutused: Tapa vallavalitsus, Tapa Gümnaasium, Tapa Kultuurikoda ja Tapa Noortekeskus.

Sponsorluse ja *fundraisingu* ainest olin saanud teadmised sponsorite ja toetajate kohta. Ettevõtetele on oluline, et neid hoitaks meeles ja pöörataks tähelepanu. Samuti ei tohi ära unustada antud lubadusi ja hiljem anda tagasisidet ürituse toimumise kohta. (Aus, 2018) Pean oluliseks eelkõige tänamist, isegi negatiivse vastuse korral. Ka selle projektiga tekkis olukordi, kus tänasin viisakalt ettevõtet teatamast, et nad ei saa ettevõtmist toetada. Ühel korral järgnes minu viisakatele tänusõnadele vastuskiri sooviga ikkagi koostööd teha ja üritust toodetega sponsoreerida.

3.5 Hinnang toimunule

Paar kuud enne ürituse algust oli MTÜ Rabarebased Facebooki kontole sisse murtud ja tellitud ühelt mitteaktiivselt lehelt tasulist reklaami meigipintslitele sponsoreerimiseks. Reklaami sihtrühmaks oli Taiwan ning Facebooki reklaamitud postitus oli arvatavasti Taiwani keeles. Reklaami peale kulunud ja MTÜ Rabarebased kontolt broneeritud 1300€ suurune summa oli just see raha, mille olin rongijaama projekti jaoks erinevatest rahastustootlusest saanud. Algselt MTÜga Rabarebased koostöökokkulepet sõlmides ei osanud kumbki meist karta sellist juhtumit, kus raha n-ö varastatakse. Seetõttu puudus meil selliseks olukorraks kokkuleppeline lahendus. Halvimal juhul oleksime pidanud mõlemad antud olukorras vastutama ja summa eest ise tasuma. Facebookiga suheldes lahenes õnneks antud olukord kiiresti ja raha tagastati.

Facebooki kaaperdamise juhtum on minule kui projektijuhile väga õpetlik. Seoses riskiplaanide koostamisega ei oleks ma varem osanud karta kaaperdamise või varastamise probleeme. Nüüd tean, et tehes koostööd mõne juriidilise organisatsiooniga, tuleb alati läbi rääkida rahaline vastutus. Ettepanekuna soovitan MTÜ Rabarebased juhtkonnale rohkem tähelepanu pöörata pangarekvisiitide sisestamisele ja kontode turvalisusele.

Tapa vallavalitsus jagab alates 2012. aastast aasta tegija ja teenetemärgi tunnustusi. Aasta tegija nimetust antakse välja kolmes kategoorias: isiku tegu, organisatsiooni tegu ja elutöö. Kandidaate võivad esitada kõik juriidilised ja füüsilised isikud ning nende seast valib komisjon ühe või erandjuhul kaks isiku või organisatsiooni aasta tegija nominenti. (Tapa valla tunnustusavalduste..., 2012) Selle aasta alguses jagati taas autasusid ja 2017. aasta organisatsiooni teo tiitli pälvis Nostalgiajaama toimkond. „Organisatsiooni tegu tunnustust

jagatakse organisatsioonile ühel kalendriaastal või paljude aastate jooksul tehtud tegude eest valla hüvanguks” (Tapa valla tunnustusavalduste..., 2012). Nostalgijaama toimikond pole küll registreeritud organisatsioon, kuid siiski meeskond, kes tegeles ühtselt sündmuse korraldamisega. Otsus anda tiitel välja Nostalgijaama toimikonnale, mitte juriidiliselt üritust korraldanud organisatsioonile MTÜ Rabarebased, tuli valla poolt. Vallavalitsus soovis tunnustada ja tänada ürituse „Tapa rongijaama elluärkamine” meeskonnaliikmeid, kellest mitte keegi ei kuulu juriidilisse organisatsiooni. Nominatsioon on väga suur tunnustus valla ja siinsete elanike poolt tervele meeskonnale ja see annab kinnitust, et sündmus oli kultuurielus oluline.

Sündmusest „Tapa rongijaama elluärkamine” kasvas välja uus üritus nimega Nostalgialaks, mis toimub taas Tapa linnapäevade ajal, 10. augustil 2018. Seekordne üritus on pühendatud nostalgilistele filmidele, kus näidatakse nii lastefilme, noortefilme kui ka klassikalisi eesti filme, mis on valminud 1990ndatel. Sündmuse raames näidatakse koolitöö raames noorte tehtud dokumentaalfimi Tapa rongijaamast.

3.6 Sündmuse sotsiaalmajandusliku mõju analüüs

Mõjude esinemine sõltub ürituse suuruselt ja mastaabist. Rongijaama projekti sotsiaalne ja kultuuriline mõju oli noorte suurem seotus kodukohaga. Meeskonda kuulusid Tapalt pärit noored. Sotsiaalse ja kultuurilise mõjuna püsis rongijaama projektis kohalike elanike huvi ja osalemine üritustega seotud tegevustes. (Eestis toimuvate kultuuri..., 2012 lk14-15) Osalejate arvu analüüsidest arutles hommikukohvil koos vallavanemaga rongijaama tuleviku ja hetkeolukorra üle umbes 60 inimest, päevasel ajal külastas ja uudistas rongijaama tagatubades ligikaudu 700 inimest, kolmel ekskursioonil viimase jaamaülemaga osales kokku üle 90 inimese. Õhtuseid kontserte külastas ligi 550 inimest ja ööoriinteerumisel osales 54 orienteerujat. Rongijaama projekti umbmäärane külastatavus oli 1400 inimest.

Üritused pakuvad meelelahutust ja uusi elamusi, kuid mõjutavad ka laiemalt kogu ümbritsevat keskkonda. Keskkondlik positiivne mõju on pärandi säilitamine. (Eestis toimuvate kultuuri..., 2012 lk 44 ja 15) Rongijaama projekt toimus suletud Tapa

rongijaamas, mis kuulutati 2017. aastal kultuuripärandite hulka. Sellest lähtuvalt on rongijaama projekti positiivseks mõjuks pärandi säilitamine.

4. ENESEREFLEKSIOON

Kultuurikorralduse eriala õpingute jooksul avastasin end üha rohkem mõttelt, et lõpetades pean korraldama lõputööna sündmuse, kuid mis see olla võiks polnud mul õrna aimugi. Lõputööd korraldades soovisin end proovile panna, ületada piire ning teemat valides järgisin mõtet, et õpingute jooksul on võimalus proovida, katsetada ning ka pöruda ja sellest õppida, kuid peale lõpetamist pole enam võimalik nii lihtsalt proovida, pöruda ja taas katsetada. Lõputöö ongi haridusteel suurim õppimise ja enesearenemise koht. Sellest mõttest lähtuvalt otsisin lõputööks midagi erilist, millest rääkimine mul silmad särama paneks. Kui aasta enne ürituse toimumist tekkis mõte korraldada midagi Tapa rongijaamas, tundus see üsna hulljulge idee. Mõtet vaikselt edasi arendades ja erinevate inimestega mõtteid vahetades jõudsingi selgusele, et see ongi see eriline asi, mida olen otsinud.

Mäletan enda emotsionaalset vestlust lõputöö juhendaja Piret Ausiga, kus rääkisin detailselt ürituse ideest, teadmata, kust nüüd peale hakata. Juhendajaga arutades ja mõtteid põrgatades sai üha rohkem selgeks, et see üritus ei tundugi nii võimatu olevat. Juhendaja abiga panin paika eesmärgid, millele korraldades tähelepanu pöörata.

Nii nagu iga ürituse puhul on ka sel projektil kohti, kust õppida ja järgmisel korral mitte neid vigu korrata. Minu suurimaks õppimiskohaks oli olla projektijuht, juhtida meeskonda ning uitmõttena sündinud idee teostada ja üritus korraldada. Ürituse toimumise hommikul olin kirjutanud sellised read: „Ma ei oska oodata ja isegi mõelda, mis saab!” Tagantjärele mõeldes oli kogu projekt uskumatu, sest nii suurepärase tulemust, positiivset tagasisidet ja tänusõnu ei osanud keegi oodata.

Lõputööd korraldades oli hea õpitud praktikas rakendada. Olles kultuurikorralduse erialal spetsialiseerunud etenduskunsti suunale, puudus mul põhjalik teadmine Eesti Autorite Ühingu (edaspidi EAÜ) aruande täitmisest. Koolis omandatud teadmistele oskasin EAÜ

aruandele tähelepanu pöörata ja põhjalikult kodulehel oleva informatsiooniga tutvudes ning EAÜ esindajaga konsulteerides sain aruande esitamisega edukalt hakkama. Korraldustöös aitas varasemalt erinevate ürituste meeskonnas olemine seostada paremini õpitut ja rakendada kõik teadmised ja kogemused enda lõputöö korraldamisesse.

KOKKUVÕTE

Käesolev loov-praktiline lõputöö andis ülevaate projekti „Tapa rongijaama elluärkamine” korraldamisprotsessist, mis toimus Tapa rongijaamas 11. augustil 2017. Projekti eesmärgiks oli korraldada nostalgiline rännak, kus taastada lihtsate ja ajastutruude vahenditega üheks ööpäevaks Tapa Raudteejaam 1980ndatel.

Ürituse idee sündis murest Tapa jaamahoone heakorra pärast. Tapa raudteejaama hoone seisab alates 2004. aastast tühjana ja sellele ei ole leitud püsivat rakendust. Suviti on seal korraldatud vaid kontserte ja projektiteatri lavastusi.

Sündmuse mõõdetavate tulemustena oli „Tapa rongijaama elluärkamine” esimene ühine koostööprojekt Tapa vallavalitsuse, mitmete erinevate noorteorganisatsioonide, kohalike elanike ja ettevõtete vahel. Korralduse põhifookuses oli noorte kaasamine korraldamisesse. Sündmust külastas umbes 1400 inimest, mis oli neli korda rohkem plaanitud külastajate arvust.

Õpitud nelja aasta jooksul pean isiklikuks väärtuseks peale koolist saadud teadmiste, kogemuste ja tarkade õpetussõnade ka sealseid inimesi. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias sain aru, et tänu sealsele kogukonnale, tutvustele ja kontaktidele võib liigutada kasvõi mägesid.

Lõpetuseks soovin tänada kõiki meeskonnaliikmeid, toetajaid, sponsoreid ja vabatahtlikke. Minu suurimad tänud lähevad lõputöö juhendajale Piret Ausile, lähedastele ja mu perekonnale.

KASUTATUD ALLIKAD

Allandi, H. 2010. 140 aastat Tapa rongijaama nii sõnas kui pildis. Tapa: Print Best Trükikoda OÜ.

Alas, R. 2004. Juhtimise alused. Tallinn: Kirjastus „Külim“.

Aus, P. 2018. Fundraising ja sponsorlus. [Käsikirjaline loengukonspekt]. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

Brooks, I. 2006. Organisatsioonikäitumine: Üksikisik, rühm ja organisatsioon. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda.

Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ning analüüs. 2012. Eesti Konjunktuuriinstituut. https://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri-ja_spordisundmuste_majanduslik_moju.pdf, (11.05.2018).

Hooandja. 2018. Hooandja abinurk. <https://www.hooandja.ee/abinurk>, (23.04.2018).

Jänes, L. 2017. Tapa raudteejaama peahoone tunnistati kultuurimälestiseks. <http://www.kul.ee/et/uudised/tapa-raudteejaama-peahoone-tunnistati-kultuurimalestiseks>, (29.04.2018).

Karilaid, J. 2018. Organisatsioonikäitumine. [Käsikirjaline loengukonspekt]. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

Kuhlberg, J. 2018. Turundus. [Käsikirjaline loengukonspekt]. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

Mittetulundusühingu Rabarebased põhikiri. 2014. (12.05.2018)

MTÜ Rabarebased arengukava 2015-2020. (12.05.2018)

Perens, A. 2001. Projektijuhtimine. Tallinn: Kirjastus „Külim”.

Salla, S. 2007. Projektijuhtimine. Praktiline käsiraamat näidisprojektiga. Tallinn: TLÜ Kirjastus.

Tapa Valla arengukava aastateks 2015-2015 kinnitamine. RT IV, 30.12.2015, 17
<https://www.riigiteataja.ee/akt/430122015017>, (07. 05.2018).

Tapa Valla tunnustusavalduste andmise kord. RT IV, 07.11.2012, 81
<https://www.riigiteataja.ee/akt/407112012081>, (01.05.2018).

Virovere, A. Alas, R. Liigand, J. 2004. Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Kirjastus „Külim”

Üksvärav, R. 2010. Organisatsioon ja üksikisik. Tallinn: Tea Kirjastus.

LISAD

Lisa 1 Sündmuse „Tapa rongijaama elluärkamine“ ajakava

TAPA RONGIJAAMA ELLUÄRKAMINE

11. AUGUST 2017

10:00-04:00

10:00 Rongijaama avamine. Hommikukohv vallavanemaga

10:30-17:00 Avatud rongijaama kõik ruumid ja näitus

12:00 // 14:00 (vene keeles) // 16:00 // Ekskursioonid

(läbi viib viimane jaamaülem Nikolai Albert)

12:00- 21:00 Rongijaama kodukohvik Auruvedur

17:30 Ansambel Kummardus Georg Otsale

19:30 Ametlik tänamine

20:00 Vene romansid Eduard Tomani esitluses

21:00 Ööorienteerumine

21:15 Toomas Kralli bänd In Mood

01:00 Lintmaki disko (DJ Riho Luhter)

* Korraldajatel on õigus teha ajakavas muudatusi

Nostalgiahõngu veel enam esile toomiseks
palume võimalusel riietuda 80ndate stiilis.

Alates 17:30 sissepääs piletiga

Pilet 5€/ 7€

www.nostalgijaam.ee

Lisa 2 Riskianalüüs

Mida arvame juhtuvat?	T Risk	M Mõju (1-3)	Riski suurus (T x M)	Koht	Aeg	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha, kui see siiski juhtub?	Vastutaja	Aeg
Läheb kakluseks, erimeelsusteks erinevast rahvusest, rassist, emakeelest, vanusest inimeste vahel	2	3	6	Tapa rongijaamas või selle ümbruses	Õhtul peale 22:00	Turvameeskonna olemasolu. Teavitada/ tuletada meelde enne sündmust päästeametile sündmusest.	Sekkub turvafilma, kutsuda politsei	Turvafilma	3 min
Linnaelanike vandalism	2	2	4	Tapa rongijaama ümbruses	peale 21:00	Turvafirma olemasolu ning riskist teavitamine. Tuletada meelde/ teavitada päästeametile sündmusest.	Sekkub turvafirma, kutsuda politsei.	Turvafirma	3 min
Tulekahju	1	1	1	Tapa rongijaama ruumides	11. august 10:00-12. august 04:00	Tagada ruumis tuleohutus, mitte kasutada elusat tuld, kontrollida üle ühendused, ühele kaitsmele mitte tekitada nii suurt pingelist ülekoormust.	Inimesed majast välja juhtida. Kutsuda tuletõrje, kasutada ruumis olevaid tulekustuteid	Tehnik, projektijuht, meeskond, turvafirma	5 min
Keegi vajab arstiabi	1	1	1	Tapa rongijaama ruumides sees või selle ümbruses	11. august 10:00-12. august 04:00	Tagada meeskonnaliikmetele vee kättesaadavus, hoida ruumides õhku. Tuletada inimestele meelde, et palavusega tuleb tarbida vett. Teavitada enne sündmust päästeametit sündmuse toimumisest.	Kutsuda kiirabi, anda abi, sündmusel omada esmaabikotti.	Projektijuht	5 min

Mida arvame juhtuvat?	T Risk	M Mõju	Riski suurus (T x M)	Koht	Aeg	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha, kui see siiski juhtub?	Vastutaja	Aeg
Elektrikatkestus	1	2	2	Tapa rongijaama ruumides	11. august 10:00-12. august 04:00	Konsulteerida enne sündmust Eesti Energiaga, et teada saada ega sellel päeval mingeid elektrikatkestusi pole.	Selgitada külastajatele olukorda ja hoida neid infoga kursis. Võtta ühendust Eesti Raudtee liinide operaatoriga. Pikema katkestuse korral laenata Tapa Kultuurikojast generaatorit.	Eesti Raudtee, projektijuht	1h
Torm	2	1	2	Tapa rongijaama ruumides	11. august 10:00-12. august 04:00	Hoida inimesed pigem sees, pakkuda jaheduse korral sooja jooki.	Kui tormist tekib kahjustusi, anda võimalikult ruttu teada Eesti Raudteele. Võimaluse korral lahendada ise olukord.	Meeskond	1 h
Inimesed ületavad vales kohas raudteed, lapsed jooksevad rongiteel	1	1	1	Tapa rongijaama ümbruses	11. august 10:00-12. august 04:00	Juhtida tähelepanu, palgata turvafirma, et peo ajal ei oleks sellist probleemi	Kutsuda inimesi korrale	Turvafirma, meeskond	5 min
Varastamine	1	2	2	Tapa rongijaama ruumides	11. august 10:00-18:00	Muusemi ruumides tagada ruumides püsiv vabatahtlike kontroll, turvafirma üldine kontroll, nimekiri esemetest/eksponaatidest, pisikeste esemete mitte lubamine.	Turvafirma sekkumine olukorda, teavitamine politseid	Turvafirma	30 min
Alkoholi tarvitanud inimeste või erinevate noorterühmade segamine sündmuse toimumisel	2	2	4	Tapa rongijaama ümbruses	11. august 10:00-12. august 04:00	Kutsuda noored üritust nautima, alkoholimüüjaga leppida kokku nähtavalt liigtarvitajale alkoholi mitte müümine	Probleemide tekkimisel turvafirmapoolne ruumidest välja juhatamine, vajadusel kutsuda politsei	Turvafirma	5 min

Lisa 3 Üldine tegevuskava

Üldine tegevuskava													
TEGEVUSED	okt	nov	dets	jaan	veeb	märts	aprill	mai	juuni	juuli	aug	sept	okt
Ürituse konseptsiooni loomine	■												
Eesti Raudteelt ruumi kasutuse loa taotlemine	■												
Rahaliste võimaluste kaardistamine	■	■											
Avaliku ürituse loa taotlemine	■												
Eelarve koostamine		■	■										
Taotluste kirjutamine	■	■			■		■	■					
Meeskonna loomine ja valdkondade jagamine				■									
Ürituse kava koostamine		■			■	■							
Esinejate kinnitamine							■	■					
Sponsorluse ja koostöölepete sõlmimine						■	■	■	■	■			
Päästeameti loa taotlemine						■	■						
Turundusplaani koostamine ja rakendamine							■	■	■	■	■	■	
Pressiteadete saatmine							■	■	■	■	■		
Ürituse välja kuulutamine							■						
Meeskonna pildistamine ja tutvustamine								■					
Virumaa Teataja meediapartnerluse sõlmimine ja koostöö							■	■	■	■	■	■	
Päästeametiga ruumide üle vaatamine ja kasutusõiguse kinnitamine							■						
„Teeme ära 2017“ talgud								■					
Hooandja video filmimine								■					
Muinsuskaitsega ruumide üle vaatamine ja kasutamissoiguse saamine								■					
Hooandja keskkonda projekti loomine									■				
ERRi video- ja raadioreklaami salvestamine									■				
Plakatid ja klepsud									■				

Üldine tegevuskava													
TEGEVUSED	Okt	nov	dets	jaan	veeb	märts	aprill	mai	juuni	juuli	aug	sept	okt
Hooandja projekti toetajate tänamine										■			
Tutvustavate plakatite üles panemine									■				
ERRi video- ja raadioreklaami üles panemine										■	■		
Täpse ajakava koostamine									■				
Ajakava plakatite üles panemine										■	■		
Koostööpartneritega kohtumine										■	■		
Piletite kujundamine ja tellimine										■			
Esinejate detailne kinnitus									■	■			
Kutsete kujundamine ja saatmine										■			
Tänukirjade ja diplomide kujundamine ja trükkimine										■			
Mälestuste kogumine										■	■		
Ruumide koristamine											■		
Vabatahtlike kaasamine											■		
Eesti Autorite ühinguiga lepingu sõlmimine										■			
Ruumide ettevalmistused											■		
ÜRITUSE TOIMUMINE											■		
Meeskonna tänamine											■		
Sponsorite ja koostööpartnerite tänamine											■	■	
Tehnika ja dekoratsioonide tagasi viimine											■		
Rongijaama ruumide koristamine											■		
Eesti Autorite Ühingu Ühingu muusikateoste aruandlus											■	■	
Järelturundus											■	■	
Taotluste aruandlus												■	

Lisa 4 Meeskonnaliikmete ülesanded

MEESKOND	ÜLESANDED
Projektijuht	<ul style="list-style-type: none"> • rahastustaotluste kirjutamine; • meeskonna loomine, juhtimine; • Programmi loomine; • Ajakava koostamine; • Projekti toimumise tagamine, vastutamine; • Hooandja projekti loomine, vastutamine; • Meeskonna ülesannete täitmise tagamine, koordineerimine, delegeerimine; • Partneritega suhtlemine; • Noorteorganisatsioonide vahel koostöö loomine, ülesannete jagamine, nende teostuse tagamine ja kontroll;
Projektijuhi assistent	<ul style="list-style-type: none"> • Rahastustaotluste kirjutamine, üle vaatamine; • Sponsorlustiimi abistamine, sponsorite leidmine;
Veebidisainer ja kodulehe haldaja	<ul style="list-style-type: none"> • Kodulehe loomine; • Kodulehe haldamine;
Kommunikatsioonijuhid	<ul style="list-style-type: none"> • Turundustegevuste kaardistamine; • Turundusplaani koostamine; • Meediapartneri leidmine, koostööde sõlmimine; • Turundusplaani rakendamine; • Pressiteadete koostamine, saatmine; • Partnerluskokkulepete sõlmimine; • Vastutamine Hooandja projekti leviku eest; • Trükiste printimine ja üles panemine;
Kujundaja ja video montaaž	<ul style="list-style-type: none"> • Trükiste (plakatid, kava, bännerid, kutsed) kujundamine; • Hooandja video idee loomine ja teostamine; • ERRi raadio- ja videoreklaami tegemine.
Sponsorlustiim	<ul style="list-style-type: none"> • Rahaliste sponsorite otsimine, suhtlemine; • Toitlustussponsorite otsimine, suhtlemine; • Logode olemasolu tagamine Facebookis, kodulehel ja infotahvil; • Sponsorluskaupade transpordi tagamine toimumispaika; • Sponsorluskaupade toodete kasutamiste jäädvustamine; Toetajate ja sponsorite tänamine, piltide saatmine.
Näituse koordinaator	<ul style="list-style-type: none"> • Muuseumi esemetega tutvumine; • Näituse kontseptsiooni loomine/ kogumine; • Näituse ülesseadmine; • Vabatahtlike leidmine/ koordineerimine näituse valvamiseks; • Näituse maha võtmine, asjade tagasi viimine;

MEESKOND	ÜLESANDED
Orienteerumise juht	<ul style="list-style-type: none"> • Orienteerumisraja kaardistamine; • Orienteerumismängu loomine; • Orienteerumisrajal olevate küsimuste koostamine; • Meeskondade registreerimine; • Osalejate tänamine, võitjate välja kuulutamine;
„Teeme ära 2017” talgute koordinaator	<ul style="list-style-type: none"> • Talgutele registreerimine; • Talgute info levik ja inimeste kaasamine; • Vahendite tagamine; • Meelelahutusliku poole tagamine; • Toitlustuse pakkumine talgulistele; • Päeva läbiviimine, suunamine, delegeerimine.
Valguskujundus	<ul style="list-style-type: none"> • Valgusplaani koostamine; • Tehnika rentimine; • Transpordi organiseerimine; • Valguse üles seadmine; • Valguskujunduse loomine/ valguspildi muutmine/ vastutamine; • Valgustehnika maha võtmine, transpordi organiseerimine, tehnika tagastamine.
Helitehnik	<ul style="list-style-type: none"> • Helilahenduse koostamine; • Helitehnika rentimine esinejate vajaduste järgi; • Tehnika ülespanemine; • Esinejate proovis osalemine; • Kontsertidel helikujunduse tagamine, vastutamine; • Helitehnika mahavõtmine, transportimine ja tehnika tagastamine.

Lisa 5 Planeeritud ja tegelik eelarve

KULUD			
Kululiik	Eelarve	Tegelik	Rahastajad
Tehnika (valgus ja heli)	1800.00	2154	Eesti Rahvuskultuuri Fond, Hooandja, Noorte Osaluse Fond
Programm	1,790.00	1,829.00	Eesti Kultuurkapital (Rahvakultuur), Lääne-Virumaa ekspertgrupp (mai), sponsorlus, piletitulu
Näitus	225.00	174.56	Noorte Osaluse Fond
Sisustus	760.00	364.14	Lääne-Virumaa ekspertgrupp (veeb), Noorte Osaluse Fond, Tapa vald, sponsorlus
Turundus	315.00	316.44	Lääne-Virumaa ekspertgrupp (veeb), Lääne-Virumaa ekspertgrupp (mai), Tapa vald
Transport	360.00	253.53	Lääne-Virumaa ekspertgrupp (veeb), Lääne-Virumaa ekspertgrupp (mai)
Muud vahendid	175.00	178.06	Lääne-Virumaa ekspertgrupp (mai), Noorte Osaluse Fond, Tapa vald,
Meeskond	1,623.00	1250.00	Lääne-Virumaa ekspertgrupp (veeb), piletitulu, omafinantseering
Kodukohvik	860.00	356.00	Sponsorlus, piletitulu
Muud	1,674.00	1,469.87	Noorte Osaluse Fond, Tapa vald, sponsorlus
Ootamatud kulud	155.00	200.00	piletitulu
KOKKU	9 737.00	8 545.60	

TULUD			
Valdkond	Eelarve	Lisarahastus	Tegelik
Tapa Vald	500.00	0.00	200.00
Eesti Rahvuskultuuri Fond	800.00	0.00	500.00
Kultuuriministeerium	2,180.00	0.00	0.00
Eesti Kultuurkapitali Arhitektuuri sihtk. (veeb)	1,450.00	0.00	0.00
Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp (veeb)	1,215.00	0.00	200.00
Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp (mai)	0.00	550.00	550.00
"50 IDEED" : Mina ka!	0.00	500.00	0.00
Noorte osaluse fond	0.00	1,420.00	1,420.00
Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtk. (mai)	0.00	1,850.00	1,000.00
Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtk. (mai)	0.00	400.00	0.00
Hasartmängumaksu Nõukogu	432.00	2,050.00	0.00
Sponsorlus	500.00	200.00	700.00
Hooandja	0.00	2,083.20	2,083.20
Piletitulu	840.00	1,229.00	2,069.00
Omafinantseering	400.00	0.00	400.00
KOKKU	9 737.00	10 282.2	8 722.2

SUMMARY

This thesis provides an overview of the organizational process of the project „Awakening of the Tapa Railway Station", which took place at Tapa's railway station on August 11, 2017. The purpose of the project was to organize a nostalgic journey by restoring, for one day and with simple yet effective means, the railway station to the way it was back in the 1980s.

The idea to do the project was born of concerns about the state of the railway station building, which has stood essentially empty since 2004 and for which a particular purpose cannot seem to be found. In the summer, only concerts and theatrical performances are organized there.

The measurable results of the event were the project „Awakening of the Tapa Railway Station" the first joint project between Tapa's municipal government, various youth organizations and local residents and enterprises. Special emphasis was laid on involving young people in the organizational process. The event was attended by approximately 1400 people, which was four times higher than the number of visitors expected.

During my four years at University of Tartu Viljandi Culture College, what I have come to value most – besides the knowledge, experience, and words of wisdom – are the people I met there. Thanks to the community, acquaintances, and other contacts, I now know for certain that mountains can be moved.

Lastly, I would like to thank all the members of the team, supporters, sponsors, and volunteers. My biggest thanks go to my thesis supervisor, Piret Aus, as well as my friends and family.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Ade Piht (sünnikuupäev: 08.02.1995)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Tapa rongijaama elluärkamine“, mille juhendaja on Piret Aus,

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. Olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 23.05.2018